

“La negligència històrica envers les dones ha desaprofitat molts talents”

Isabel-Clara Simó (Alcoi, 1943) publica a Edicions 62 la novel·la *Amor meva*, història d'una família a través de quatre generacions de mares i filles amb arrels jueves, amb la qual ha obtingut el Premi Joanot Martorell de l'Ajuntament de Gandia.

—Amb quins materials heu començat a embastar la novel·la?

—El primer element és la tercera història, la de la Patrícia, però la primera imatge que tinc és la de l'ornitòleg del principi. Són dues coses inconnexes. Una és la primera idea i l'altra, la primera imatge.

—I havien de conviure a la novel·la, tot i ser aparentment inconnexes, no?

—Sí. I com a concepte, el primer és el de fer una nissaga de dones, i tot això havia de conviure a la novel·la.

—Es veu clarament que voleu fugir del tòpic. La vostra no és una família convencional, és més aviat singular, insòlita, com el fet de tenir arrels jueves.

—No sé si hi era, aquesta voluntat. Sí que hi havia la de fugir del tòpic, però no buscant l'insòlit, que no és el mateix.

—És una novel·la molt intensa. És plena de referències, d'imatges. S'hi acumula molta informació, frase a frase.

—Sóc una persona vehement de temperament i sóc racionalista de tria filosòfica, i per tant m'agrada que les frases siguin contundents, però que tinguin contingut.

—Els elements històrics, el fet que calgui parlar d'èpoques determinades, semblen accentuar les referències.

—De tota manera jo segueixo Hemingway quan diu que si tens un cent d'informació n'has de posar un deu. Hi ha moltíssima informació que no he posat. L'exhibició erudita et fa pedant. Tot i així, el capítol titulat “València”, on descriu la ciutat, me l'estimo molt. Són quatre pinzellades que crec molt interessants. És un plagiat descarat del meu amic Alfons Llorenç, plagiat per osmosi perquè no ho ha escrit, encara, són coses que me les ha contat. És el capítol que té més informació explícita. És el més pedant, en aquest sentit.

—El títol no pot desorientar?

—De fet no és ben bé meu. El títol era “La meua mare i jo” i dubtava entre aquest i “Ma mare i jo”, però el jurat per unanimitat m'ho va desaconsellar. L'editor va dir: pensa-t'ho, i

Isabel-Clara Simó publica la novel·la *Amor meva*, premi Joanot Martorell, a Edicions 62.

la idea va ser de la meua filla. És a dir, que no hi tinc art ni part, però a mi també m'agrada. Tinc pega amb això dels títols. A l'època de l'Alzueta me'ls canviava sempre. Es veu que no hi tinc traça.

—Per què té arrels jueves, la vostra família?

—Volia que fossin unes dones marginals. Primer havia pensat que fossin gitanes, però conec molt poc el món gitano. Jo em dic Simó i sóc valenciana. Vaig pensar: dec de ser jueva, i em vaig decantar per això.

—La dificultat devia consistir a trobar l'equilibri entre la singularitat de cada personatge i la dificultat que tenien les dones a torbar el seu camí, no?

—És el més difícil. La dona no sempre fa el paper que li ha assignat la història de la cultura. El que passa és que no ens hi fixem. Hi ha dones de personalitat molt acusada que han anat sempre de “muller de”. La negligència històrica envers les dones ha desaprofitat molts talents.

—Per tant, el novel·lista no sempre pot fer, de la dona, una heroïna de forta personalitat.

—És clar, és la paradoxa de dones fortes i enfosquides per un oblit, per una invisibilitat. Més o menys així són aquests personatges, no? El que m'interessa en aquesta novel·la és dibuixar un món de dones sense homes. Per diverses circumstàncies. Cadascuna, per un motiu diferent. I evidentment amb relacions lèsbiques. Un món de dones entre dones. De totes maneres, els pocs personatges masculins que hi ha també són bastant atípics. El marit de la Regina, per exemple, és un militar de l'època franquista i és antifranquista, no encaixa amb la imatge del militar franquista.

—Sembla que els capítols hagin estat escrits amb plantejaments estilístics diferents.

—I no sols de capítol en capítol, dins de cada capítol. També hi ha canvis de veu, de tercera persona a primera, i de la primera a la tercera. Fèlix Riera, director d'Edicions 62, m'ha dit que és una novel·la oceànica, precisament per aquest tipus d'estilística diferent, sense que això arribi a trencar el fil argumental ni es perdi el sentit de l'humor.

Lluís Bonada